

Štvrtok 23. apríla 2009

Lehota ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv *I**

P6_TA(2009)0282

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. apríla 2009 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (KOM(2008)0464 – C6-0281/2008 – 2008/0157(COD))

(2010/C 184 E/69)

(Spolurozhodovací postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (KOM(2008)0464),
 - so zreteľom na článok 251 ods. 2 a článok 47 ods. 2, články 55 a 95 Zmluvy o ES, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C6-0281/2008),
 - so zreteľom na článok 51 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre právne veci a stanoviská Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A6-0070/2009),
1. schvaľuje zmenený a doplnený návrh Komisie;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh alebo ho nahradiť iným textom;
 3. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Štvrtok 23. apríla 2009

P6_TC1-COD(2008)0157

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 23. apríla 2009 na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/.../ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica || 2006/116/ES o lehote ochrany autorského práva a súvisiacich práv

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 47 ods. 2, 55 a 95,

so zreteľom na návrh Komisie ||,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾, a

keďže:

- (1) Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv ⁽³⁾ trvá lehota ochrany v prípade výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov 50 rokov.
- (2) V prípade výkonných umelcov sa začína toto obdobie dňom ich výkonu alebo, ak je záznam ich výkonu uverejnený alebo sprístupnený verejnosti počas obdobia 50 rokov od ich výkonu, **pri prvom takomto uverejnení** alebo **prvom takomto sprístupnení** verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr.
- (3) V prípade výrobcov zvukových záznamov sa toto obdobie začína zaznamenaním záznamu alebo od jeho uverejnenia počas obdobia 50 rokov po zaznamenaní alebo, ak || nebol uverejnený, od verejného predvedenia počas obdobia 50 rokov po zaznamenaní.
- (4) Spoločensky uznávaný význam tvorivého príspevku výkonných umelcov sa musí odzrkadľovať v úrovni ochrany, ktorá potvrdzuje ich tvorivé a umelecké prínosy.
- (5) Výkonní umelci vo všeobecnosti začínajú kariéru v mladosti a súčasná lehota ochrany 50 rokov **uplatniteľná na záznam výkonov** často nechráni ich výkony počas celej dĺžky ich života. Preto **niektorí** výkonní umelci na sklonku života čelia rozdielu v príjmoch. Často tiež nie sú schopní spoliehať sa na svoje práva s cieľom zabrániť nevhodnému použitiu svojich výkonov, ku ktorému **môže dôjsť** počas ich života, alebo také použitie obmedziť.
- (6) Príjmy pochádzajúce z výhradných práv na reprodukciu a sprístupnenie, ako sa ustanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti ⁽⁴⁾, ako aj zo spravodlivej náhrady za rozmnoženie na súkromné použitie v zmysle tejto smernice a z výhradných práv na distribúciu a nájom v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva ⁽⁵⁾ by mali byť k dispozícii výkonným umelcom prinajmenšom počas ich života.

⁽¹⁾ Stanovisko zo 14. januára 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 23. apríla 2009.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 12.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 28.

Štvrtok 23. apríla 2009

- (7) Lehota ochrany pre záznamy výkonov a pre zvukové záznamy by sa preto mala predĺžiť na **70 rokov** po **príslušnom podujatí**.
- (8) **Práva na zaznamenanie výkonu sa vrátia výkonnému umelcovi v prípade, že výrobca zvukových záznamov upustí od uvedenia do predaja dostatočného množstva v zmysle Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií kópií zvukového záznamu, ktorý by sa bez predĺženia lehoty stal verejným vlastníctvom, alebo upustí od sprístupnenia takého záznamu verejnosti. Táto možnosť by mala byť k dispozícii po vypršaní rozumnej lehoty výrobcu zvukových záznamov na vykonanie oboch druhov využitia. Práva výrobcu zvukových záznamov na zvukový záznam by mali preto skončiť, aby sa predišlo situácii, v ktorej by tieto práva existovali súčasne s právami výkonného umelca na zaznamenanie výkonu, zatiaľ čo práva naostatok uvedeného by sa už na výrobcu zvukových záznamov nepreviedli ani nepostúpili.**
- (9) Výkonní umelci pri uzatvorení zmluvného vzťahu s výrobcu zvukových záznamov obvykle prevedú alebo postúpia svoje výhradné práva na reprodukciu, distribúciu, nájom a sprístupnenie záznamov svojich výkonov na výrobcu zvukových záznamov. Výmenou za to sa **niektorým** výkonným umelcom vypláca preddavok na autorský honorár a platby poberajú len vtedy, ak sa výrobcovi zvukových záznamov vráti späť počiatočný preddavok a odpočíta si zmluvné zrážky. **Ostatní výkonní umelci prevedú alebo postúpia svoje výhradné práva za jednorazovú platbu (neopakovaná odmena). Platí to osobitne pre výkonných umelcov, ktorí hrajú ako sprievod a ktorých mená sa neuvádzajú medzi spoluúčinkujúcimi („vedľajší účinkujúci“), ale niekedy aj pre výkonných umelcov, ktorých mená sa uvádzajú medzi spoluúčinkujúcimi („vedľajší účinkujúci“).**
- (10) Mal by sa zaviesť rad sprievodných **opatrení** s cieľom zabezpečiť, aby výkonní umelci, ktorí previedli svoje výhradné práva na výrobcu zvukových záznamov, **skutočne** využívali výhody tohto predĺženia.
- (11) Prvé sprievodné **opatrenie** by spočívalo v tom, že výrobcovia zvukových záznamov sú povinní aspoň jedenkrát do roka vyhradiť **sumu zodpovedajúcu** 20% z príjmov pochádzajúcich z výhradných práv na distribúciu, reprodukciu a sprístupnenie zvukových záznamov, **„Prímy“ sú príjmami výrobcu zvukových záznamov pred odčítaním nákladov.**
- I**
- (12) Tieto **platby** by mali byť vyhradené výlučne v prospech výkonných umelcov, ktorých výkony sú zaznamenané na zvukovom zázname a ktorí previedli **alebo postúpili** svoje práva na výrobcu zvukových záznamov za jednorazovú platbu. **Platby** vyhradené takýmto spôsobom by sa mali individuálne rozdeľovať medzi iných ako prominentných výkonných umelcov, a to najmenej raz do roka. **Takouto** distribúciou **by mali byť** poverené organizácie kolektívnej správy práv a môžu sa uplatňovať vnútroštátne pravidlá o nerozdeľiteľných príjmoch. **S cieľom zamedziť neprimeranej záťaži pri výbere a správe týchto príjmov môžu členské štáty regulovať rozsah, do akého podliehajú mikropodniky povinnosti prispievať, ak by sa takéto platby javili ako neprimerané v pomere k nákladom výberu a správy príjmov.**
- (13) Článkom 5 smernice 2006/115/ES **sa však** výkonným umelcom už udeľuje neodňateľné právo na spravodlivú odmenu okrem iného aj za nájom zvukových záznamov. Rovnako, v zmluvnej praxi výkonní umelci obvykle neprevádzajú ani nepostupujú na výrobcu zvukových záznamov svoje práva na jednorazovú spravodlivú odmenu za vysielanie a sprístupňovanie verejnosti podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115/ES a na primeranú kompenzáciu za rozmnožovanie na súkromné účely podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES. Preto by sa pri výpočte celkovej sumy, ktorú má výrobca zvukových záznamov vyčleniť na vyplácanie dodatočnej odmeny, nemali brať do úvahy príjmy, ktoré výrobca zvukových záznamov získal z nájmu zvukových záznamov **alebo** z jednorazovej spravodlivej odmeny za vysielanie a sprístupňovanie verejnosti **alebo** z primeranej kompenzácie získanej za rozmnožovanie na súkromné účely.

Štvrtok 23. apríla 2009

- (14) *S cieľom vyváženia zmlúv, v ktorých výkonní umelci prevádzajú svoje výhradné práva na základe autorských honorárov na výrobcu zvukových záznamov, by druhým sprievodným opatrením mal byť „čistý štít“ pre tých výkonných umelcov, ktorí previedli uvedené výhradné práva na výrobcov zvukových záznamov za autorský honorár alebo odmenu. Aby výkonní umelci mohli plne využívať predĺženie ochrannej lehoty, mali by členské štáty zabezpečiť, aby sa výkonným umelcom na základe zmlúv medzi výrobcami zvukových záznamov a výkonnými umelcami vyplácali počas predĺženej lehoty autorské honoráre a odmeny nezaťažené preddavkami ani zmluvne stanovenými zrážkami.*
- (15) Na účely právnej istoty by sa malo ustanoviť, že ak sa **v zmluve** jasne neuvedie inak, pretrvávajú účinky zmluvného prevodu alebo postúpenia práv na zaznamenanie výkonu uzavretého pred dátumom, do ktorého majú členské štáty prijať opatrenia vykonávajúce túto smernicu, aj počas predĺženej lehoty.
- (16) *Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť, že určité podmienky v tých zmluvách, ktoré stanovujú opakovanú odmenu, možno opäť prerokovať v prospech výkonných umelcov. Členské štáty by mali mať zavedené postupy pre prípad, že opätovné prerokovanie zlyhá.*
- I**
- (17) Keďže ciele navrhovaných sprievodných opatrení nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, nakoľko vnútroštátne opatrenia v tejto oblasti by buď viedli k narušeniu || hospodárskej súťaže alebo by ovplyvnili rozsah výhradných práv výrobcov zvukových záznamov, ktoré sú definované v právnych predpisoch Spoločenstva a možno ich z toho dôvodu lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (18) *Táto smernica sa netýka vnútroštátnych pravidiel a dohôd, ktoré sú zlučiteľné s jej ustanoveniami, napríklad kolektívne dohody uzavreté v členských štátoch medzi organizáciami, ktoré zastupujú výkonných umelcov a organizáciami, ktoré zastupujú výrobcov.*
- (19) V niektorých členských štátoch sa na hudobné kompozície s textom uplatňuje jednotná lehota ochrany, ktorá sa počíta od úmrtia posledného žijúceho autora, pričom v iných členských štátoch sa na hudbu a text uplatňujú rozdielne lehoty ochrany. Vo veľkej väčšine prípadov sú hudobné kompozície s textom spoločne napísané. Napríklad **opera je často dielom libretistu a skladateľa**. Okrem toho je v hudobných žánroch, ako je džez, rock a populárna hudba, tvorivý proces často prirodzeným produktom spolupráce.
- (20) Z toho vyplýva, že zosúladenie lehoty ochrany v prípade hudobných kompozícií s textom, **ktorých text a hudba boli vytvorené preto, aby boli používané spoločne**, nie je kompletne, čím vznikajú prekážky voľného pohybu tovarov a služieb, ako napríklad v prípade cezhraničných služieb správy kolektívnych autorských práv. **Aby sa zrušili tieto prekážky, všetky diela chránené k dátumu, ku ktorému má členský štát transponovať túto smernicu, by mali mať rovnakú harmonizovanú ochrannú lehotu vo všetkých členských štátoch.**
- (21) Smernica 2006/116/ES by sa v dôsledku toho mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.
- (22) *V súlade s bodom 34 medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva sa členské štáty sú vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili svoje vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu,*

Štvrtok 23. apríla 2009

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny a doplnenia smernice 2006/116/ES

Smernica 2006/116/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. Do článku 1 sa vkladá nasledovný odsek:

„7. Lehota ochrany hudobnej kompozície s textom uplynie 70 rokov po smrti poslednej z najdlhšie žijúcich týchto osôb, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú tieto osoby pokladané za spoluautorov: autora textu a skladateľa **hudobnej kompozície za predpokladu, že obidva príspevky boli vytvorené výslovne pre danú hudobnú kompozíciu s textom.**“

2. Článok 3 sa mení a dopĺňa takto:

a) V odseku 1 sa druhý pododsek sa nahrádza týmto:

„Avšak:

- ak je záznam výkonu iný ako **zvukový záznam** počas tohto obdobia oprávnené vydaný alebo oprávnené uvedený na verejnosti, uplynú práva o 50 rokov odo dňa prvého takéhoto vydania alebo prvého takéhoto uvedenia na verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr;
- ak je záznam výkonu na **zvukovom zázname** počas tohto obdobia oprávnené vydaný alebo oprávnené uvedený na verejnosti, uplynú práva o **70** rokov odo dňa prvého takéhoto vydania alebo prvého takéhoto uvedenia na verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr.“

b) V odseku 2, v druhej a tretej vete ||, sa **číslo** „50“ nahrádza **čísлом** „70“.

c) Vkladajú sa tieto odseky:

„2a. Ak 50 rokov potom, ako bol zvukový záznam zverejnený v súlade so zákonom, alebo – ak takto zverejnený nebol –, 50 rokov potom, ako bol v súlade so zákonom oznámený verejnosti, výrobca zvukového záznamu neponúka kópie zvukového záznamu na predaj v dostatočnom množstve ani ho neposkytuje verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že jednotlivci k nim môžu mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sami zvolia, výkonný umelec môže ukončiť zmluvu, ktorou previedol alebo postúpil svoje práva na záznam svojho výkonu výrobcovi zvukového záznamu (ďalej len „zmluva o prevode alebo postúpení“). Právo na ukončenie zmluvy možno uplatňovať v prípade, že výrobca do roka odvtedy, ako výkonný umelec oznámil, že má v úmysle ukončiť zmluvu podľa predchádzajúcej vety, nevykonáva oba akty využívania uvedené v tejto vete. Tohto práva na ukončenie sa výkonný umelec nemôže vzdať. V prípade, že zvukový záznam obsahuje záznam výkonov viacerých výkonných umelcov, môžu zmluvy o prevode alebo postúpení ukončiť v súlade s platným vnútroštátnym právom. Ak sa zmluva o prevode alebo postúpení ukončí podľa tohto odseku, platnosť práv výrobcu zvukových záznamov na zvukový záznam skončí.

2b. V prípade, že zmluvou o prevode alebo postúpení sa výkonnému umelcovi poskytuje právo nárokovat si neopakovanú odmenu, výkonný umelec má právo dostávať každoročnú dodatočnú odmenu od výrobcu zvukových záznamov za každý celý rok bezprostredne nasledujúci po 50. roku potom, ako bol zvukový záznam zverejnený v súlade so zákonom, alebo – ak takto zverejnený nebol –, po 50. roku potom, ako bol v súlade so zákonom predvedený verejnosti. Výkonný umelec sa nemôže zrieknuť práva dostávať každoročnú dodatočnú odmenu.

Štvrtok 23. apríla 2009

2c. Celková suma, ktorú má výrobca zvukových záznamov vyčleniť na vyplácanie dodatočnej odmeny uvedenej v odseku 2b, zodpovedá 20% príjmov, ktoré počas predchádzajúceho roku, za ktorý sa uvedená odmena vypláca, získal z reprodukcie, distribúcie a poskytovania týchto zvukových záznamov, po 50. roku potom, ako bol predmetný zverejnený v súlade so zákonom, alebo – ak takto zverejnený nebol –, po 50. roku potom, ako bol v súlade so zákonom oznámený verejnosti.

Členské štáty zabezpečia, aby sa od výrobcov zvukových záznamov vyžadovalo, aby výkonným umelcom, ktorí majú právo na ročnú dodatočnú odmenu uvedenú v odseku 2b, na požiadanie poskytlí akékoľvek informácie, ktoré môžu byť potrebné na zabezpečenie vyplácania tejto odmeny.

2d. Členské štáty zabezpečujú, aby právo na získanie každoročnej dodatočnej odmeny uvedenej v odseku 2b spravovali organizácie kolektívnej správy práv.

2e. Ak má výkonný umelec právo na pravidelné platby, výkonnému umelcovi sa z týchto platieb nezrážajú žiadne preddavky ani zmluvne stanovené zrážky po 50. roku potom, ako bol zvukový záznam zverejnený v súlade so zákonom, alebo – ak takto zverejnený nebol v 50. roku potom, ako bol v súlade so zákonom oznámený verejnosti.“

3. V článku 10 sa vkladajú tieto odseky:

„5. Článok 3 ods. 1 až 2e v znení ustanovenom smernicou .../.../ES (*) sa uplatňuje na záznamy výkonov a zvukové záznamy, v súvislosti s ktorými sú výkonný umelec a výrobca zvukových záznamov ešte vždy chránení na základe týchto ustanovení do ... (**), a na záznamy výkonov a zvukových záznamov, ktoré vzniknú po tomto dátume.

6. Článok 1 ods. 7 v znení doplnenom smernicou .../.../ES (*) sa uplatňuje na hudobné kompozície s textom, pri ktorých je aspoň v jednom členskom štáte pred ... (**) chránená aspoň hudobná kompozícia alebo text a hudobné kompozície s textom, ktoré vznikli po tomto dátume.

Predchádzajúci pododsek sa nedotýka žiadneho využitia uskutočneného pred (**). Členské štáty prijímú potrebné ustanovenia najmä na ochranu práv nadobudnutých tretími osobami.

(*) Ú. v. EÚ L ...

(**) 2 roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej a doplňujúcej smernice.“

4. Vkladá sa tento článok ||:

„Článok 10a

Prechodné opatrenia týkajúce sa transpozície smernice .../.../ES (*)

1. Ak sa jasne v zmluve neuvedie inak, zmluva o prevode alebo postúpení uzavretá pred ... (**), sa považuje za účinnú aj po tom momente, v ktorom by na základe článku 3 ods. 1 v znení, aké mal pred jeho zmenou a doplnením prostredníctvom smernice .../.../ES (*) výkonný umelec už nebol chránený v súvislosti so zaznamenaním výkonu a výrobca záznamov by už nebol chránený.

||

2. Členské štáty môžu stanoviť, aby sa zmluvy o prevode alebo postúpení uzavreté pred ... (**), prostredníctvom ktorých má výkonný umelec nárok na pravidelné platby, mohli upraviť 50 rokov po oprávnenom vydaní zvukového záznamu, alebo, ak k takémuto vydaniu nedošlo, 50 rokov po jeho oprávnenom uvedení na verejnosť.

(*) 2 roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej a doplňujúcej smernice.

(**) 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej a doplňujúcej smernice.“

Štvrtok 23. apríla 2009

Článok 2**Správa**

Komisia najneskôr do ... () predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto smernice vo vzťahu k vývoju na digitálnom trhu a v prípade potreby predloží návrh na ďalšiu zmenu a doplnenie smernice 2006/116/ES.*

Článok 3**Hodnotenie**

Komisia vykoná hodnotenie možnej potreby predĺženia lehoty ochrany práv pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov v audiovizuálnej oblasti a správu o výsledku takéhoto hodnotenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru najneskôr do 1. januára 2010. V prípade potreby Komisia predloží návrh na ďalšiu zmenu a doplnenie smernice 2006/116/ES.

Článok 4**Transpozícia**

1. Členské štáty **uvedú do účinnosti** zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou **najneskôr do ... (**)**. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení ▯.

▯

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5**Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť **dvadsiatym** dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 6**Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom.

V ▯

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

(*) 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej a doplňujúcej smernice.

(**) 2 roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice.